

Atskaite par dalību EK prognozēšanas darba grupā

Aitas un kazas

11. jūnijā 2018 Briselē

Darba grupā piedalās LOSP eksperts Kaspars Kļaviņš.

Darba grupā tika analizēta aitu un kazu skaita dinamika, un saražotās produkcijas apjomi, un cenas dalībvalstīs 2018. gadā, kā arī apspriestas prognozes.

Piedalījās pārstāvji no BE, BG, DE, IE, EL, ESP, FR, HR, HU, IT, LV, PL, PT, RO, SK, UK.

Sanāksme sākās ar īsu informāciju par organizatoriskajiem jaunumiem, turpmāk darba grupas sanāksmes notiks vienu reizi gadā maijā vai jūnijā. Tika teikti sirsnīgi pateicības vārdi Lielbritānijas pārstāvim, kurš darbā grupai ir gatavojis speciālu informāciju par jēra gaļas tirgu pasaulē jau vairāk kā 25 gadus un sakarā ar BREXIT nākamajā gadā varētu piedalīties citā statusā.

Atsevišķs uzmanība atkal tika pievērsta Ķīnai, kur jēra gaļas patēriņš nedaudz pieaug, cena jēra un liellopu gaļai ir ~2 reizes augstāka nekā vistas un cūkas gaļai, bet tas nenozīmē, ka jēra gaļas cena palielināsies. Tika runāts, ka Jaunzēlande kopumā nespēj vairāk eksportēt uz Eiropas Savienību (ES). Ķīna iepriekšējā gada laikā palielinājusi jēra gaļas importu par ~20%. Vērojamas Anglijas un Rumānijas aktivitātes un apjoma pieaugums Turcijas tirgū.

Kopumā aitu audzēšana un jēra gaļas tirgus Eiropā un pasaulē ir salīdzinoši stabils ar nelielu pieaugumu. Latvijā aitu skaits stabili pieaug pēdējos gadus 3-4% robežās.

Dalībvalstis saražo vairāk kā 800 000 t aitas gaļu.

ES aitas gaļu importē vairāk kā 210 000 t gadā, eksportē nepilnas 79 000 t gadā.

Jaunzēlande ir galvenais jēra gaļas piegādātājs Eiropai, vairāk kā 85% no importētā jēra gaļas apjoma tiek ievests no šīs valsts, nedaudz mazāk kā 10% no Austrālijas. Pēdējā gada laikā nedaudz samazinājies imports no Jaunzēlandes un nedaudz pieaudzis no Austrālijas. Lielākais importētājs no Jaunzēlandes ir Anglija.

ES galvenās eksporta valstis, ieskaitot dzīvo jēru tirdzniecību gaļai, ir Lībija un Jordānija. Lībija pēdējā gada laikā būtiski samazinājusi ievestās jēra gaļas apjomu.

Jēra liemeņa cenas valstīs salīdzinoši stabilas, ar mazu pieaugumu, vidēji 4.50- 5.50 EUR/kg, augstākās cenas Francija, Nīderlande, Anglija zemākās Rumānija.

Jaunzēlandes jēra liemeņa cena Eiropas tirgū 3.80 – 4.10 EUR/kg, bet jāņem vērā, ka daļa no importa ir atsevišķi liemeņa gabali.

Lielākie jēra gaļas eksportētāji pasaulē ir Austrālija un Jaunzēlande, katra vairāk kā 300 000 t, lielākie importētāji Ķīna ar Honkongu.

Aitu skaits kopumā dalībvalstīs nedaudz pieaug. Kopā ES audzē vairāk kā 91miljonu aitas, t.sk. Anglija 23 milj., Spānijā 16 milj.

2018. g. prognozējams neliels aitu skaita pieaugums, un saražotās gaļas apjomam netiek prognozētas krasas svārstības.

Nav vienota pieeja jēru liemeņu klasifikācijā pēc svara un vecuma(light lamb, heavy lamb).

Bioloģiskā un konvencionālā jēru gaļas ražošana netiek atsevišķi uzskaitīta.

Latvijā jāturpina mērķtiecīgi palielināt aitu skaits, t.sk. arī jāstrādā, lai kvalitatīva vaislas materiāla importa virzienā. Saražotā produkcija jāpozicionē kā tīrā vidē, veselīgi audzēta un līdz ar to kā cilvēkam veselīga pārtika. Mums jācenšas izmantot iespējas, t.sk. "šūpošanās" ar BREXIT, jāpēta un profesionāli jāpiedāvā nišas produkts, jo lielos apjomos jēra gaļu mēs nesaražojam.

Pielikumā: aitu un kazu gaļas tirgus situācijas materiāli.

Detalizēti darba grupas materiāli pieejami pēc pieprasījuma: kaspars.klavins@gmail.com

Atskaiti sagatavoja eksperts:

Kaspars Kļaviņš

LATVIJAS LAUKU
KONSULTĀCIJU UN
IZGLĪTĪBAS CENTRS

Zemkopības ministrija